

Bemærkninger til forslaget

Narkotikamisbrug er en tragedie for de afhængige. De er blevet ofre. Man kriminaliserer deres forbrug af stofferne, hvilket samtidig medfører, at det problem, der før var et individuelt problem, nu bliver overført til hele samfundet gennem blandt andet følgekriminaliteten.

Internationale erfaringer og statistikker giver grundlag for en forsigtig beregning af danske kriminelle forhold. En forsigtig beregning viser, at narkomanernes kriminalitet omfatter flere hundredetusinde forhold om året, der alle sammen rammer almindelige mennesker. Og her taler vi »kun« om volds- og berigelseskriminalitet.

En stiknarkoman skal normalt have narkotika for mindst 2.000 kr. om dagen, hvilket en bistandshjælp selvsagt ikke kan finansiere, hvorfor narkomanerne er tvunget ud i kriminalitet, hovedsagelig volds- og berigelseskriminalitet, hvilket går ud over en lang række uskyldige mennesker, som enten får bestjålet deres hjem eller er udsat for røveri på gaden.

Hvis en narkoman ikke har heldet til at stjæle kontante penge, er han/hun nødt til at stjæle noget andet, som han/hun kan sælge. På det sorte marked er kosterne imidlertid ikke så meget værd som kosternes egentlige værdi. Ofte får en narkoman ikke mere end 20 pct. af kosternes reelle pris. Narkomaner, der er nødsaget til at stjæle ting, skal således stjæle for omkring 10.000 kr. om dagen for at finansiere deres daglige narkobehov.

Man er således nødt til at stoppe narkomanernes kriminelle adfærd på en anden måde, og det gøres bedst ved at fjerne deres behov for narko, det vil sige at lade dem gå i behandling med henblik på afvæning.

Narkotika er, på den måde det bliver brugt, en ulykke for hele samfundet. Men når det er erkendt, er det lige så vigtigt at indse, at narkomanerne rammes langt hårdere, når de ud over at forbruge illegale stoffer bliver yderligere kriminaliseret for at kunne betale stofferne. Denne sidste kriminalitet straffes oftere og oftere med hårde fængselsstraffe. »Krigen mod narkotika« skal vindes ved at »stresse« de små fisk. Det forbedrer imidlertid næppe deres tilstand.

Forslagsstillerne forestiller sig derfor, at straffen for kriminelle narkomaner ændres til behandlingsdomme. Disse domme bliver tilbudt narkomanerne i stedet for fængselsstraf. De får dermed muligheden for »frivilligt« at vælge afvæning.

Sundhedsministeren har allerede indset, at visse ændringer er helt nødvendige. I tråd med dette forslag er således sundhedsministerens udtalelse til Det Fri Aktuelt den 28. oktober 1993: »Narkomanerne er blevet ladt i stikken i det offentlige system og holdes blot oven vande.« Samtidig er det efter ministerens opfattelse nødvendigt med egentlige behandlingstilbud og en aktiv behandlingsplan.

Samtidig viser undersøgelser fra Aarhus Universitet, at det næsten udelukkende er almindelige gadehandlere og stofmisbrugere, der straffes for narkotikarelateret kriminalitet. Man har med andre ord betragtet disse som forbryderne, mens der i virkeligheden er tale om ofrene for en fejlslagen politik. Som landsretsdommer Holger Kallehauge har påpeget, bygger den danske narkotikapolitik ikke på viden. Derimod er den et resultat af »samfundets almindelige afmagtsreaktion«. Det er derfor tvingende nødvendigt at få etableret et organ til indsamling af baggrundsviden om de eksisterende narkotikarelaterede problemer i Danmark.

I forbindelse med muligheden for behandlingsdomme skal det præciseres, at domstolene skal være særdeles påpasselige med at idømme behandling frem for frihedsberøvelse, hvis der er tale om, at den dømte er eller kan være personfarlig. I disse tilfælde bør der idømmes frihedsberøvelse.

Det skal efter forslagsstillernes opfattelse være muligt for en narkoman, der i retten har fået valgmuligheden mellem fængsel og behandlingsdom og har ønsket fængslet, på et senere tidspunkt af afsoningen at ansøge om overførsel til behandlingsdommens præmisser.

Med dette forslag, der fremsættes sammen med forslaget til folketingsbeslutning om nedsættelse af et narkotikaråd m.v. (B 57), forslaget til folketingsbeslutning om indførelse af behandlingsmetoder efter den såkaldte Rommodel (B 60) og forslaget til folke-